

ANALIZA BILANSA

Dodatak „Narodnom Blagostanju“

BROJ 51

BEOGRAD, 19 DECEMBAR 1936.

GODINA VIII

Sadržaj:

»Crvenka« fabrika šećera a. d., Crvenka

„Зорка“, прво југословенско друштво за кемичку индустрију на дионице, Загреб—Суботица

»Jelica« a. d., Čačak

»CRVENKA« FABRIKA ŠEĆERA A. D., CRVENKA

»Crvenka« se istovremeno bavi dvema najvažnijim granama poljoprivredne industrije: industrijom šećera i industrijom špiritusa. Blagodareći raznim tehničkim pronalascima u toku poslednje tri decenije, te se dve industrije sve više dopunjuju i jedna drugoj pružaju razne tehničke elemente za proizvodnju. Zbog toga je vrlo racionalno i spajanje tih dveju grana poljoprivredne industrije u jednome jedinom pogonu. Težište kod »Crvenke« pada ipak na šećernu industriju. Ona je jedno od najvećih preduzeća te branše kod nas. Prema statistici za 1935/36 godinu »Crvenka« dolazi na prvo mesto po količini prerađene šećerne repe, i po količini dobivenog šećera, kao što nam to pokazuje i sledeća tablica:

Fabrika	Prerada repe hiljade kvintala	Proizvodnja šećera hiljade kg.
Crvenka	1.112	16.148
Novi Vrbas	935	12.651
Čukarica	828	10.915
Petrovgrad	791	11.516
Čuprija	785	11.755
Vrh	698	9.290
Osiijek	628	8.095
Stari Sivac	70	7.888

U 1935/36 godini »Crvenka« je došla na prvo mesto, jer je imala vrlo dobar prinos repe, što joj je omogućilo da izvrši gotovo normalnu kampanju. Prošle godine ona je prerađila 1 milion 112 hiljada kvintala repe prema 1 milion 490 hiljada kvintala u 1928/29, koja se u našoj šećernoj industriji smatra kao poslednja normalna godina. I tada su ispred »Crvenke« bile samo dve naše fabrike: u Petrovgradu i Vrbasu.

Inače, »Crvenka« je naša gotovo najveća šećerana i u pogledu sopstvenih sredstava, kao i s obzirom na uposleni kapital. Njen zbir bilansa iznosi još uvek 188,9 miliona, dok je u 1929/30 bio veći od 263 miliona dinara. Doduše, glavica »Crvenke« iznosi samo 16 miliona dinara. Iz toga bi se moglo zaključiti da preduzeće radi uglavnom tuđim sredstvima. Međutim, to nije tačno, jer razni fondovi, uračunavši i amortizaciju, iznose 97,8 miliona, tako da ukupna sopstvena sredstva »Crvenke« dostižu 114 miliona dinara, od čega otpada na fond amortizacije 49,36 miliona dinara. Međutim, »Crvenki« nije teško dobiti znatna sredstva uz povoljne uslove, pošto se oslanja na neobično jako zaleđe, u prvom redu na Prašku kreditnu banku.

Uprkos ogromnoj finansijskoj snazi preduzeća i prednostima koje proizlaze iz racionalnog spajanja industrije šećera i industrije špiritusa u istom pogonu, i »Crvenka« se poslednjih godina morala boriti s ogromnim teškoćama. Od 1929/30 do danas o rentabilitetu šećerana nije se moglo više

govoriti, pošto je bila u pitanju i sama egzistencija preduzeća. Opšta privredna kriza, smanjivanje potrošnje šećera, znatno povećanje trošarine, gomilanje zaliha i jaka konkurencija među farikama morala je gotovo kod svih šećerana pa i kod »Crvenke« ostaviti duboke tragove. Dejstvo ovih neobično teških prilika pokazuju nam i sledeći podaci iz bilansa »Crvenke« fabrike šećera a. d.

Godina	Bruto prihodi	Čista dobit u milionima dinara	Gubitak	Amortizacija
1929/30	46,58	6,20	—	7,48
1930/31	32,67	0,29	—	7,97
1931/32	30,91	2,96	—	8,05
1932/33	19,74	0,17	—	0,49
1933/34	14,84	—	4,11	—
1934/35	10,94	—	3,85	—
1935/36	22,84	0,22	—	4,71

Bruto-prihodi u 1929/30 iznosili su 46,58 miliona dinara. Zatim rapidno opadaju, na 10,94 miliona u 1934/35 godini. Slično se srozava i čista dobit: sa 6,2 miliona dinara u 1929/30 ona opada na 170 hiljada u 1932/33 godini. Posle toga umesto čiste dobiti dolazi do znatnih gubitaka. Tome treba dodati da je amortizacija u 1932/33 iznosila samo 490 hiljada prema 7,5 do 8 miliona dinara u ranijim godinama. U 1933/34 i 1934/35 uprava preduzeća je sasvim odustala od amortizacije, samo da ne bi morala da zaključuje bilanse sa suviše velikim gubičima. Umesto normalne godišnje čiste dobiti od oko 6 miliona dinara, za 1933/34 i 1934/35 morali su da budu iskazani gubici od ukupno 8 miliona dinara. Da je u svim godinama vršena normalna amortizacija, gubici u toku poslednje četiri godine popeli bi se na preko 30 miliona dinara.

Da se ovde ne radi o odlično fundiranom preduzeću i da uprava nije nastojala da sprovede najstrožu štednju, sigurno je da bi dalji opstanak preduzeća bio doveden u pitanje.

Glavne bilanske pozicije za četiri poslednje godine ovako izgledaju. Napominjemo da se kod »Crvenke« poslovna godina završava 30 aprila svake godine.

Račun izravnjanja

Aktiva	1932-33 30-IV	1933-34 30-IV	1934-35 30-IV	1935-36 30-IV
	u hiljadama dinara			
Blagajna	106	454	609	261
Hartije od vrednosti	294	436	436	441
Dužnici	22.511	24.751	35.015	19.433
Zalihe	55.402	42.649	39.647	47.190
Zemljišta i zgrade	46.577	46.577	46.577	46.577
Industrijske pruge	5.757	5.757	5.584	5.399

Mašinski uređaj	66.482	66.737	66.701	66.686
Pokretnosti	1.340	1.351	1.363	1.370
Gubitak sa prenosom	—	1.629	1.629	1.410
Prelazna aktiva	—	—	—	133
Pasiva				
Glavnica	16.000	16.000	16.000	16.000
Rezervni fond	2.801	2.801	578	578
Fond valorizacije	13.882	13.882	13.882	13.882
Fond za pov. glavnice	34.000	34.000	34.000	34.000
Fond za poslov. gubitak	886	—	—	—
Fond amortizacije	44.654	44.654	44.654	49.363
Poverioci	84.587	79.075	89.828	75.073
Dobit	1.598	—	—	—
Zbir bilansa	198.471	190.433	199.068	188.901

Račun gubitka i dobitka

Rashodi				
Opšti troškovi	2.771	1.255	964	995
Plate	2.008	2.002	1.853	1.906
Osiguranje	562	429	452	474
Porez	1.330	1.329	744	639
Kamata	11.780	13.883	9.134	8.257
Amortizacija	489	—	—	4.709
Otpis nenapl. potraž.	1.962	55	39	5.651
Kurs. razl. efekata	1.056	—	—	—
Prenos gubitka	—	—	—	1.629
Čista dobit	169	—	—	—
Prihodi				
Bruto prihodi	19.740	14.840	10.983	22.837
Prenos dobiti	1.429	1.598	—	—
Prenos iz fondova	—	886	2.223	—
Ostaje gubitak	—	1.629	1.629	1.410
Zbir prihoda — rashoda	21.169	18.954	14.816	24.262

Celokupni obrtni kapital fabrike na dan 30 aprila 1936 iznosi 188,9 miliona, odnosno za 10 miliona dinara manje nego krajem prethodne poslovne godine. U pasivi imamo u poslednjoj godini promena samo kod dva računa: kod fonda amortizacije i kod poverilaca. Fond amortizacije je povećan sa 44,65 na 49,36 miliona, a poverioci su pali sa 89,83 na 75,07 miliona dinara.

U aktivi ima više promena, ali su značajnije takođe samo dve: kod računa dužnika i kod zaliha. Krajem 1935/36 zalihe iznose 47,19 miliona prema 39,64 miliona u prethodnoj godini. To je posledica veće kampanje. Dužnici su pali sa 35 miliona u 1934/35 na 19,4 miliona u 1935/36. Međutim, treba imati u vidu da je upravo u 1934/35 konkurencija među fabrikama bila najžešća, pa su one bile prinuđene ne samo da obore cene do najniže granice, već takođe da svojim komitentima odobravaju i duže rokove plaćanja, ako su htele da smanje svoje ogromne zalihe.

Odnos između investicija i sopstvenih sredstava je, uprkos pretrpljenim gubicima, još uvek povoljan, jer su ukupne investicije iskazane u aktivi sa 120 miliona dinara, a sopstvena sredstva iznose 114 miliona, tako da je za pokriće investicija upotrebljeno samo 6 miliona dinara tuđih sredstava.

Rezultat poslovanja prošle godine (1935/36) je srazmerno dosta povoljan. Situacija na tržištu šećera bila je u toku 1935 većim delom još uvek nesređena, ali je tek pred kraj te godine obustavljena teška konkurencija među fabrikama. »Crvenka« je prošle godine imala i dužu kampanju, pa je na taj način uspeła da smanji režiju proizvodnje. Bruto-prihod iznosi 22,8 miliona prema 10,9 miliona u prethodnoj godini. Blagodareći tome, poslovanje je zaključeno sa malim dobitkom, iako je na amortizaciju otišlo 4,7 miliona, a na otpis nenaplativih potraživanja 5,65 miliona di-

nara. Inače, na strani rashoda prošle godine nije bilo značajnijih promena u odnosu na prethodnu godinu. Jedino treba spomenuti, da su izdaci za kamate smanjeni za oko 900 hiljada, sa 9,13 miliona u 1934/35 na 8,25 miliona dinara u 1935/36 godini.

U upravnom odboru nalaze se g. g.: Adolf Minh, Đorđe Jovanović, Leo Peterka, Rihard Skarka, Josip Bekerus, Oto Mandelik, d-r E. Lesić, Frant. Navratil, d-r V. Vanek, Paul Engel, Jozef Para i Mihajlo Đurić. U nadzornom odboru su g. g.: Václav Vitek, inž. Miloš Ilić, inž. Dobrivoje Popović, Josip Vizek i Miloš Ekert.

„ЗОРКА”, ПРВО ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО ЗА КЕМИЧКУ ИНДУСТРИЈУ НА ДИОНИЦЕ, ЗАГРЕБ—СУБОТИЦА

Да би омогућила великом броју потрошача да се повољније снабдевају њеним производима, „Зорка” подиже нову фабрику у Шапцу, чији положај потпуно одговара стављеним захтевима. Управа фабрике је у том циљу већ откупила око 40 хектара земљишта поред Саве, а воде се преговори и за куповину још једног већег комплекса, на којем би се поред осталог имали подићи и лепо раднички станови. Један део фабричког уређаја пренеће се из Суботице у Шабац, али ће се у новој фабрици производити и читав низ нових артикала, које смо до сада морали увозити из иностранства.

Као што је нашим читаоцима већ познато, „Зорка” спада међу наша највећа предузећа хемијске индустрије. Њена фабрика у Суботици постоји већ преко 3 деценије, а до 1920 је припадала „Клотилди” првом мађарском акционарском друштву за хемијску индустрију у Будимпешти. Као југословенско друштво „Зорка” је основана 1920 године са главницом од 15 милиона круна. У 1922 години главница је повећана на 23 милиона круна, што је доцније претворено у 5,75 милиона динара. У вези с подизањем нове фабрике у Шапцу, последња главна скупштина друштва која је одржана 28 новембра 1936 године у Загребу одлучила је, да се и друштвено седиште пренеде из Загреба у Београд. Истовремено је решено да се изврши и повишење главнице са 5,75 на 15 милиона динара.

Фабрика у Суботици производила је пре рата само сумпорну киселину и вештачка ђубрива, а после 1920 постепено се прелазило и на производњу разних других хемикалија, које су од велике важности за нашу пољопривреду и индустрију. „Зорка” је данас наш највећи и једини произвођач плавог камена. Фабрика израђује и друга средства за заштиту биља, као бакарно вапно, ортостан, суликол итд. За потребе индустрије производи се сумпорна киселина, димећа сумпорна киселина, акумулаторна киселина, солна киселина, Глауберова со, горка со итд. Од вештачких ђубрива поред суперфосфата, треба споменути калијеву со, нитрофос, нитрофоскал и кас. Укупни годишњи производни капацитет „Зорке” износи око 10 хиљада вагона разних хемикалија, и она је у стању да својим производима покрије целокупну потребу наше земље. Велики значај ове чињенице је у томе, што смо раније готово све ове производе морали увозити из иностранства.

„Зорка” је у 1933 години, први пут после дужег периода, завршила своју пословну годину са задовољавајућим добитком. У 1934 и 1935 друштво показује још већи напредак. Чисти добитак пословања у 1935 износи 1 милион динара према 639 хиљада динара у 1933 години и 797 хиљада у 1934 години. С обзиром на висину главнице ови резултати се могу означити као врло повољни, и мало је индустријских предузећа која могу показати такав

успех. Доказ за снажно побољшање прилика имамо и у кретању бруто прихода, односно нето прихода индустријске производње. Док су ови у 1930 години износили свега 4,9 милиона динара, а у 1932 години 6,7 милиона, они достижу у 1933 години 11,9 милиона динара. У 1934 години ови приходи су били опали на 8,95 милиона, али прошле године имамо поновно повећање на 10,47 милиона динара. Задовољавајући резултат у току последње три године је углавном последица пословне преоријентације и увођења нових машина за производњу плавог камена.

Главне билансне позиције за 4 последње године овако изгледају:

Рачун изравњања

Активна	1932	1933	1934	1935
	у хиљадама динара			
Непокретности	8.809	9.025	9.061	9.111
Машине и намештај	24.109	26.446	26.992	27.303
Благајна	92	93	128	141
Харт. од вредности	439	192	192	230
Менице	275	608	1.439	1.342
Дужници	2.661	5.242	12.284	16.276
Роба и сировине	13.461	15.221	18.571	20.931
Прелазне позиције	248	—	—	—
Губитак	117	—	—	—
Пасива				
Главница	5.750	5.750	5.750	5.750
Ред. рез. фонд	32	32	32	32
Валоризац рез. фонд	5.105	5.105	5.105	5.105
Фонд курс. раз. новца	2.884	2.884	2.884	2.884
Фонд курсне разлике	—	—	2.898	2.898
Резерва курс. разл. харт.	—	—	—	—
Аморт. фонд непокр.	1.748	2.077	2.490	2.983
Аморт. фонд машина	10.306	12.539	16.036	18.394
Повер. и лиферанти	24.344	27.899	31.814	34.597
Прелазне позиције	—	—	—	322
Добит са преносом	—	522	1.319	2.330
Збир биланса	50.162	56.828	68.666	75.334

Рачун губитка и добитка

Расходи				
Плате и трошкови	1.494	1.537	1.807	2.040
Осигурање	270	295	178	—
Порези	604	1.377	432	3.539
Камата	1.488	2.217	1.705	984
Отпис дубиозн. потраж.	—	281	122	48
Отпис непокр. и маш.	2.781	5.581	3.910	2.851
Пренос губ. из ран. г.	196	117	—	—
Пренос добити из ран. г.	—	—	(522)	(1.319)
Добит у тек. год.	(79)	(639)	(797)	(1.011)
Чиста добит — салдо	—	522	1.319	2.330
Приходи				
Од производње	6.718	11.927	8.952	10.474
Пренос доб. из ран. г.	—	—	522	1.319
Губитак	117	—	—	—
Збир прих.—расхода	6.835	11.927	9.474	11.793
Дивиденда	—	—	—	4%

Збир биланса у 1935 износи 75 милиона према 50 милиона динара у 1932 години. Ако се најпре задржимо на пасиви, видимо да „повериоци и лиферанти”, преко којих се књиже сва туђа средства, крајем 1935 године износе 34,6 милиона динара према 31,8 милиона у 1934 и 24,34 милиона у 1932 години. Иако је главница само 5,75 милиона, ипак укупна сопствена средства износе преко 40 милиона динара. Од тога отпада на амортизационе фондове 21,37 милиона и на разне резервне фондове 10,95 милиона. Главница је, као што је већ споменуто 5,75 милиона, а

добит са преносом из ранијих година 2,33 милиона. У односу на 1934, главница и резервни фондови остали су у 1935 години непромењени, а фондови амортизације су повећани за 2,85 милиона. Амортизација је вршена редовно, тако да су амортизациони фондови од 1928 до краја 1935 године повећани са 2,5 на 21,37 милиона динара. То нам доказује да Управа фабрике саставља веома ригорозно своје билансе.

Вредност инвестиција, наиме непокретности, машина и намештаја, износи крајем 1935 године 36,4 милиона. Нове инвестиције у току 1935 износе само пола милиона динара. Међутим, у току неколико претходних година извршене су врло велике инвестиције, што је обзиром на пословну преоријентацију и увођење нових грана пословања потпуно разумљиво. Иначе, треба напоменути да ће подизање нове фабрике у Шапцу моћи да дође до изражаја тек у билансима за 1936 и 1937 годину. Однос између инвестиција и сопствених средстава је врло повољан, јер сопствена средства не покривају само све инвестиције већ и извесан део обртног капитала у ужем смислу.

Интересантно је кретање дужника: са 2,66 милиона у 1932 они су крајем 1933 удвостручени на 5,24 милиона. У 1934 имамо пораст на 12,28 милиона, а у 1935 за даља 4 милиона, на 16,28 милиона динара. Роба и сировине показују такође стално повећавање: са 13,46 милиона у 1932 на 20,93 милиона динара крајем 1935 године. Промене код дужника и робе указују на оживљавање производње и на пословну експанзију предузећа.

Ако бацимо поглед на рачун губитка и добитка, видимо да је бруто-зарада у 1933 години била рекордна са 11,9 милиона, што значи да је била за пуних 5,2 милиона већа него у 1932. Бруто-зарада у 1934 је за око 3 милиона мања него у претходној години, али је ипак за преко 2 милиона динара већа него у 1932. Прошле године је бруто-зарада опет за око 1,5 милион већа него у 1934.

Плате и трошкови из године у годину такође расту, али знатно спорије од повећања бруто-зараде. Иако су повериоци и лиферанти у 1935 за скоро 3 милиона већи него у 1934 години, ипак је пасивна камата у 1935 знатно мања него у 1934. Нема сумње да је то последица смањења каматне стопе, али је делом изазвано и друкчијим саставом туђих средстава. Наиме код ове позиције све више расте процентуално учешће лифераната, који претстављају бескаматна сретства, а смањује се процентуално учешће осталих поверилаца. Пада у очи и огромни пораст пореза. У 1935 они износе 3,5 милиона према 1,37 милиона у 1933 и 432 хиљаде у 1934 години. Повећање пореза је само једним делом последица веће чисте добити, а у првом реду је изазвано увођењем нових пореских облика, односно знатним повећањем прометног пореза.

Чиста добит у 1935, заједно са преносом из ранијих година, достиже 2 милиона 330 хиљада. Из тога би се могла исплатити и дивиденда од 35%. Међутим, акционари више полажу на унутрашње јачање друштва него на високу дивиденду. Због тога је за дивиденду одвојено само 230 хиљада динара, односно исплаћује се 4% дивиденда; 100 хиљада динара се дотира редовном резервном фонду, а остатак од 2 милиона преноси се на нови рачун. На крају морамо нагласити, да „Зорка” од 1923 године није уопште плаћала никакву дивиденду, а за 1921 и 1922 платила је по 5%.

У управном одбору „Зорке” налазе се г. г.: Иван Хрибар, претседник; Доц. д-р Антонин Баш, Инж. Јан Дворачек, д-р Цветко Грегорић, А. С. Хови, д-р Никола Костренчић, Едор Лефевр, д-р Сигмунд Литман, д-р Артур Марић, д-р Милан Марић, Жорж Фај, д-р Михајло Маринковић, д-р Макс Мајер и д-р Фран Виндишер, чланови. У надзорном одбору су г. г. Перо Блашковић, Јозеф Пречнер и Марко Бауер.

»JELICA« A. D., ČAČAK

»Jelica« akcionarsko društvo za električna i industrijska preduzeća u Čačku, osnovana je početkom 1921 godine. Prvobitna glavica iznosila je samo pola miliona dinara. Međutim, već u toku 1922 glavica je povišena na 1 milion dinara, u 1923 godini na 1 i po milion, a u 1924 na 2 miliona. Najzad, u 1929 došlo je do ponovnog povišenja glavice na 5 miliona dinara. Preduzeću su, osim toga, stavljeni na raspoloženje znatni dugoročni krediti od kojih je krajem 1935 bilo iskorišćeno preko 30 miliona dinara.

Odmah posle osnivanja društva nabavljena su potrebna postrojenja i elektrogeneratori. Rad je počeo s uvođenjem električnog osvetljenja u Čačak. 1927 godine preuzeta je kalorična centrala u Kragujevcu, a sredinom 1933 uzeta je pod tridesetogodišnji zakup i električna centrala u Jagodini. Na taj način »Jelica« a. d. raspolaže danas sa tri kalorične centrale. Međutim, razvitak ovog preduzeća nije time ni izdaleka završen, pošto ono ima nameru da iskoristi pad Zapadne Morave u Ovčarsko-kablarskoj klisuri za podizanje velike hidrocentrale. Odnosna dozvola je već dobijena, a gotov je i projekt građevinskog dela za podizanje ove hidrocentrale; isto tako je već izgrađen i mašinski deo, ali se zbog deviznih ograničenja do sada nisu mogla još nabaviti potrebna novčana sredstva za probijanje tunela kojim bi voda trebala da ide do hidrocentrale. Značaj »Jelice« za elektrifikaciju Šumadije je već danas ogroman. Kada se preduzeće potpuno izgradi, kad dovrši hidrocentralu i podigne rezervne kalorične centrale, koje bi pri nižem vodostanju dopunjavale hidrocentralu, elektrifikacija Šumadije biće potpuno izvedena. A time će biti stvoren i jedan od najvažnijih uslova i za njen industrijski napredak.

Bilansi »Jelice« a. d. za poslednje tri godine ovako izgledaju:

Račun izravnjanja

Aktiva	1933	1934	1935
	u hiljadama dinara		
Hidrocentrale	14.408.	14.762	14.815
Centrala Čačak	7.011	7.113	7.380
Centrala Kragujevac	2.542	2.606	2.606
Centrala Jagodina	3.577	3.609	3.676
Dalekovod	5.803	5.804	5.662
Račun auta	148	26	68
Gotovina	33	90	147
Hartije od vrednosti	212	168	168
Dužnici za struju, instal.	1.435	1.571	2.459
Menice	—	84	—
Materijal	1.132	1.347	1.011
Kaucije i garanc.	2.062	1.950	1.950
Gubitak	54	68	71
Pasiva			
Glavnica	5.000	5.000	5.000
Rezervni fond	634	652	665
Amortizac. fond	420	648	1.003
Poverioci	30.303	30.950	31.397
Kaucije i garanc.	2.062	1.950	1.950
Zbir bilansa	38.419	39.200	40.015

Račun gubitka i dobitka

Rashodi			
Prenos gubitka	33	54	68
Proizvod., razvođenje i napl.	2.517	3.104	3.328
Kamati	14	47	9
Otpisi	37	350	356
Prihodi			
Struja za osvetljenje	1.937	2.144	2.365
Industrijska struja	518	1.248	1.150
Od instalacije	33	21	58
Razni prihodi	58	74	116
Gubitak	54	68	71
Zbir prihoda—rashoda	2.601	3.555	3.761

Ukupni kapital kojim je »Jelica« a. d. raspolagala krajem prošle godine iznosi ravno 40 miliona dinara, prema 38,4 miliona u 1933. Sopstvena sredstva, uračunavši rezervni fond i fond amortizacije, iznose 6,67 miliona, kaucije i garancije su bilansirane sa 1,95 miliona, a poverioci sa oko 31,4 miliona.

Ako razgledamo aktivu, vidimo da je preko 85% raspoloživih sredstava, odnosno 34,2 miliona dinara, uloženo u investicije. Ove se sastoje iz hidrocentrale, koja je bilansirana sa 14,8 miliona, zatim iz centrale Čačak (7,38 miliona), iz postrojenja koja pripadaju centralama u Kragujevcu (2,6 miliona) i u Jagodini (3,67 miliona) i najzad iz dalekovoda visokog napona od 6.000 v. i 35.000 v. (5,66 miliona dinara). U toku nekoliko poslednjih godina nije bilo većih novih investicija.

Interesantan je i račun gubitka i dobitka. Prihodi od struje za osvetljenje postepeno rastu. U 1935 oni iznose 2,36 miliona prema 2,14 miliona u prethodnoj godini i 1,93 miliona dinara u 1933. Pri tome treba imati u vidu, da je u toku 1934 snižena cena struje u Čačku, a početkom 1935 godine i u Jagodini. Prihodi od industrijske struje iznosili su u 1933 godini samo 518 hiljada, a u 1934 godini 1,25 miliona dinara. Ovo ogromno povećanje potiče otuda, što »Jelica« daje industrijsku struju uz tako povoljne uslove, da su se industrijska preduzeća koja su imala sopstvene električne pogone priključila njenim centralama u cilju nabavljanja električne struje od »Jelice«, pošto im je ova struja znatno jeftinija. Prihodi od industrijske struje u 1935 su samo neznatno manji od onih u 1934 godini.

Proizvodnja, razvođenje i naplata struje u 1935 koštala je 3,3 miliona prema 3,1 miliona u prethodnoj i 2,5 miliona u 1933 godini. Drugih rashoda gotovo nije ni bilo. Pada u oči da rashodi na ime kamata iznose samo po nekoliko hiljada dinara godišnje. Da je poveriocima odobrena odgovarajuća kamata, preduzeće bi moralo da zaključuje svoje bilanse sa znatnim gubicima. U 1933 i amortizacija je bila neznatna. U 1934 i 1935 ona iznosi po 350 hiljada dinara godišnje.

U upravi su g.g.: Ljubomir Mihailović, Ilija P. Mihajlović, Inž. Vasa Ristić, Dragoslav V. Gavrović, Dr. Rudolf Štal, Johan Braunajs, Aleksandar Knepfler i Ferdinand Oršić. U nadzornom odboru nalaze se g.g.: Božidar P. Popović, Inž. Milan Miodragović, Rihard Dic, Feliks Pacau i Majer Kajon.

Англо-Чехословачка и Прашка Кредитна Банка

Филијала у БЕОГРАДУ — Пошт. фак 17.

Рачун Поштанске штедњонице. Београд 51005.

Телефон 23402, 23403, 23404, 23405, 23406.

Прима улоге на штедњу по најповољнијој камати. Врши све банкарске послове у земљи и иностранству. Издаје сефове под закуп.